

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRĂȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nerancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se retrimit.
 SE PRIMEȘTE în ADMINISTRATIUNEA în Brașov și în toate celelalte Birouri de anularea:
 În Viena: M. Duka Nachf. Max. Augenthaler & Emmerich Lasner, Heinrich Sobalek, Rudolf Mosse, A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Maroly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o soră garmond pe o săptămână 6 or.
 — Publicării mai dese după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 8. a o săptămână 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare Târgului Nr. 30, etajul I.:
 Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 172. Brașov, Joi 3 (16) August. 1900.

Acțiunea în contra Chinei.

Mult a trebuit, până-ce se se pôtă pune în mișcare trupele internaționale concentrate la rîul Peiho și se începă cu totă serioșitatea acțiunea, pornind spre Peking în scop de a salva pe ambasadorii și creștinii de acolo și a da Chinesilor pedepșa cuvenită pentru desprețuirea și călcarea dreptului ginților și tôte faptele crude și barbare, ce le-au comis.

E neîndoios, că trăgănarea acestei operațiuni, care se putea face cu săptemăni înainte, se datoreșce în cea mai mare parte rivalității dintre puteri. Se știe, că contingentele diferite ale trupelor internaționale erau în total prea slabe pentru o astfel de acțiune. S'a mai pretins, că trupele internaționale au fost ținute în loc și din cauză, că puterile nu s'au putut învoi pân' acum în cestiunea comandei supreme.

De când însă aceste trupe s'au pus în mișcare, înaintând spre Peking, s'a dovedit prin succesele dobândite, prin ocuparea localităților întărite Pei-tsang și Jang-tsun, că puterea armată înfruntă nu este așa de slabă și neînsemnată ca se nu pôtă încerca campania de ocupare a Pekingului și de eliberare a ambasadorilor și străinilor de acolo. De altă parte grava întrebare, cine se fiă comandantul suprem al oștirii internaționale, s'a rezolvat în fine, și încă într'un mod neașteptat de neted.

Alegerea mareșalului german conte Waldersee de comandant suprem al oștirilor aliate din Asia răsăritenă s'a făcut în urma inițiativei împăratului Wilhelm II, cu ajutorul Țărului Rusiei și cu consimțământul Franciei. După ce s'au învoit aceste trei puteri, celelalte n'au mai putut să se opună, ci au primit tôte soluțiunea dată.

Se asigură, că, după-ce a cădut

combiția de a fi ales comandant vestitul mareșal japones și după-ce Rușii și Englesii nu s'au putut învoi să fiă ales unul dintre ei, în fine după-ce Franția a renunțat de bună-voia de a numi un comandant franceș, împăratul german a chemat pe Waldersee, Țarul s'a grăbit a-și da învoirea, ér Franția a consimțit atunci și ea.

Imprejurarea, că Francesii au primit de comandant și al trupelor lor pe același Waldersee, care în 1871 era șef de stat major a trupelor germane, ce încunjuraseră Parisul, este de o importanță extraordinară. Adevărat, că foile grupurilor extreme ale naționaliștilor și monarhiștilor din Paris își arată în mod demonstrativ nemulțămirea cu soluțiunea dată și combat cu mare vehemență pe actualul președinte al republicei. Dér acesta nu pôte schimba nimic din faptul, că guvernul franceș a aderat la alegerea mareșalului Waldersee. Și așa vom vedé luptând sub zidurile Pekingului trupe franceșe sub comandă germană.

Lucru curios însă, că înainte chiar de-a pleca comandantul suprem de câmpul de luptă, armata internațională s'a pus în mișcare, a avansat cu succes până la Jang-tsun, cam a cincia parte în drumul spre Peking, și de va merge tot așa, pôte să ajungă în câte-va zile înaintea capitalei împărăției chineșe, pe care ar pôte-o ocupa înainte de ce mareșalul Waldersee ar fi ajuns la fața locului. Pare că după numirea acestuia se pune grabă deosebită în acțiunea militară fără de-a aștepta mai întâi sosirea lui.

Adevărat, că lucrul nu va merge așa ușor, cum pôte mulți ar crede și contele Waldersee va afla încă mult de lucru după-ce va sosi, căci tratările de pace, și mai înainte încheierea unui armistițiu, intenționate de către guvernul chinez și propuse prin mijlocirea lui Li-Hung-Ciang

vor rămâne, credem, de-ocamdată fără de nici un rezultat. Acesta nu e ușor a-o înțelege chiar din condițiunile, ce le pune Anglia pentru încheierea unui armistițiu, carți sunt: trupele regulate chineșe să depună armele în Peking, Pekingul să fiă predat aliaților și ambasadorii să fiă estradați. Asemenea condițiunile de pace, ce le propune China: asigurarea integrității ei și suprimarea misiunilor creștine — chiar de ar avé puterile încredere în guvernul chinez, totuși ar fi greu de acceptat, mai ales situațiunea fiind de așa, că de fapt Rusia a și început împărțirea Chinei prin ocuparea de nou teren în Mandșuria cu intențiunea declarată de a nu-l mai părăsi.

Din România.

Relativ la intervențiunea guvernului român pe lângă guvernul bulgar în afacerea asasinatelor bulgare, „Constituționalul“ de astăzi publică următorul important comunicat:

Intervențiunea forte energică a guvernului nostru la Sofia, în afacerea omorului regretatului Mihăileanu, a început să-și dea rezultatele ei.

Președintele consiliului de miniștri bulgar, care până aici nici nu voia să stea de vorbă despre comitetul macedonean, a dat d-lui Mișu, agentul nostru la Sofia, răspunsul, că nu va pôte lua măsuri judiciare în contra comitetului macedonean pândă nu va avé dosarul definitiv al justiției române.

Acesta echivalază deja cu un angajament pozitiv, lucru enorm din partea unui guvern, care tăgăduia tot.

Depeșa oficială, care a fost trimisă din Sofia agențiilor telegrafice din străinătate, este și mai categorică. Ea anunță, că guvernul bulgar este gata să procedă în contra comitetului, decă proba de complicitatea lui ar fi produsă.

Ministrul nostru al afacerilor străine însă, nu s'a mulțumit cu atâta, și noué instrucțiuni, forte hotărâte, au fost expediate ér d-lui Mișu.

Se va cere guvernului bulgar să dea o probă de sinceritatea lui, luând măsuri pentru

dovedirea și urmărirea șantagului, care a fost practicat asupra coloniei române din Sofia, căreia prin amenințări i-s'a stors de comitetul macedonean un tribut de 30.000 lei.

Suntem fericiți, că în această cestiune pressa din tötă țera este unanimă într'a susține pe guvern. Acesta fi dă o mare tăria, pentru a urmări cu vigore disolvarea școlii de crime și propagandă prin fapt, care s'a încuibat la Sofia, sub falaciosul pretext de aspirațiuni naționaliste.

O acțiune intensă se lęgă de d-l Al. Marghioloman și cu cancelariile principalelor puteri interesate la buna rënduială în Orient. Ministrul nostru al afacerilor străine a și amănat concediul său.

Am dat mai sus textul esact al răspunsului bulgar. Versiunile, ce au figurat până acum prin diare sunt, după cum se vede, ôre-cum eronate.

Mersul Instrucțiunii.

Asasinul profesorului Mihăileanu, Dumitroff, a făcut alaltăeri în fața judecătorului de instrucție noué și importante mărturisiri, în urma unei confruntări cu Trifanoff, unul din complicitii asasinatului din strada Ceauș-Radu.

Dumitroff a mărturisit, că în asasinarea nefericitului Mihăileanu a avut doi compliciti principali, carți acum sunt puși în urmărire.

Unul dintre acești compliciti a fost acela, care a ajutat pe Dumitroff să-și cunoască victima.

Din instrucțiunea continuată în ultimele zile, pare a se fi dovedit, că complotul a fost urțit încă din anul trecut, de prin Noemvrie, și Trifanoff a avut deplină cunoștință de plănuirea ultimului asasinat.

Pe de altă parte judecătorul instructor, d. Florescu, a pus în libertate pe câți-va din cei arestați, în contra cărora nu s'a dovedit nimic compromiștor.

Dilele acestea tôte parchetele din țera au început investigațiuni printre Bulgarii de prin diferitele orașe și mai cu sémă din Galați, Braila și Tulcea, pentru descoperirea întregii urzeli a faimosului Comitet macedonean.

Străinii în România.

„Guvernul român, sorie „Timpul“, a și decis să aplice regulamentul pentru libera petrecere a străinilor în țera, spre a curma odată cu acei străini, carți adăpostiți în ospitaliera noastră țera, abuzază de ospitalitatea

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Dreptul la fericire.

De I. A. Potapenko.

Stația Cioplino! Trenul zăbovesce două minute!

Strigarea acesta sună tare în urechile lui Curtanov, după aceea răsună tot mai încet, până-ce conductorul ajunsese cu pași repeși la ultimul vagon. Impărțășirile acestea le făcea prin ferestra vagonului, unde Curtanov ședea deja de 48 de ôre, totdeuna în același ton oficial și cu voce tare, numai că se schimba Tichtieievka cu Bridlovka și Bridlovka cu Ciubovka, și așa mai departe fără sfirșit. El încetase de mult de a-le mai da atențiune și se deștepta numai, când în loc de două minute se strigau șase minute zăbavă, adăugându-se și cuvântul „buffet“. Atunci el părășia locul său și mânca, fără a simți o deosebită plăcere, o pâue cu unt său o coteletă, său bea câte un pahar de ceai. În cele din urmă însă i-se urise de tôte acestea și îl cuprinsese o dispozițiă posomorită, pe care o pôte în-

țelege numai acel călător, care singur singurel traversază ștepa, unde total este monoton, mort și neobișnuit.

Acest strigăt al conductorului însă îl făcú fără voie să-și ridice capul. „Cioplino!“ repetă el: „Cioplino, Cioplino!“... și fără de a fi în clar, că ce voesce, fără să fi făcut vr'un plan, numai sub influința amintirii de cele „două minute“ își luă în mână geamantanul și perinița, ca un călător, care trebuie să descindă imediat. Inșă gândul său următor îi era deja deplin clar.

„Cioplino! Acesta este moșia lui Grigorie Petrovici Posdnev! S'a nimerit minunat! N'am să mă grăbesc nicăiri! Am timp de trei zile superflue! Voi să ved odată, ce s'a făcut din el. Inainte de tôte însă — voi să mă odihnesc după atâta călătorii nespuse de anostă...“

Și fără să se mai gândescă, își luă bagajul și merse la clădirea stațiunii. Conductorul ce sta la ușă, privea cu mirare la el. De ôre-ce venea de lângă graniță cu trenul, el cunosea tôte fețele călătorilor și își aduse aminte, că acest domn uscăcios și cu față palidă suferindă, își luase un bilet până la Moscva.

— „Rămâneți aici?“ întrebă el.
 — „Da, voi să mă recreez puțin... M'am ostenit!“ răspuse Curtanov, care se dedase și el cu conductorul și-l trata ca pe un cunoscut.

— „Nu vei afla nici un birt... Este un sat simplu!“ dișe conductorul cu ôre care compătımire.

— „Nu-i nimic!... Aici trăesce un amic al meu!...“

— „Asta-i altceva!“ dișe conductorul acum liniștit.

Trenul plecă. Curtanov dădú bagajul său în grija singurului hamal de acolo și după-ce îl întrebă, că pe unde pôte să ajungă la casa moșierului, plecă pe jos, urmând indicațiunile acestuia.

Era o zi caldă în luna lui August. Sôrele de mtață-ți ardea tare. Curtanov merse pe strada lăta a satului, printre două șiruri de case fărânesci malo-ruse, înderțul cărora se zăreau vârfulurile stogurilor de grâu, oferind un aspect pitoresc. Bărbați desculți, în cămăși de pânză, cu pieptul deschis, plin de sudori și cu ismene largi, veneau spre el. Ei își luară din cap că-

ciulile și-l salutară ca pe un vechi cunoscut. El înténi și femeii.

Prin curți se aușiau lătratul cânilor, care nu vestesce nimic bun, dér atâta fú tot, și Curtanov traversă teafér întreg satul și trecând pe lângă môra, ce s'affa pe o colină, zări ca la o sută de pași înaintea sa o vâlcea mică, o grădină desă de vr'o două desiatine de mare și o casă de pētră c'un cat, prietinôsă, al căreia coperiș de tinnichea era vopsit verde.

Când s'apropiă de ușa grădinei zări prin nisce gratii de lemn aședată în umbră o mesciôră, la care ședea o mică societate, care invederat că prânșea.

Il zăriră și pe dânsul.

Un domn gros într'o vestă, fără de roc, strigă la un căne rēutăcios, care începuse să latre furios pe ôspe, apoi se ridică dela masă și merse la ușa grădinei. Abia o deschise, însă întrebând „ce pofțiți?“ când se dădú un pas înderpt și făcú o față forte mirată.

„Andreiu?“

„Grișa?“

Câte-va secunde se părea, că nici unul nu vrea să recunoască pe celălalt, după

noastră, împingând curajul până la a comite în mijlocul Caputului crime din cele mai odioase.

Regulamentul din 1881 a fost modificat și s'au luat dispozițiuni, cari nu sunt de loc vexatorii pentru străini, după-cum au și recunoscut, în urma negocierilor, guvernele cari au mai numeroși supuși în țera noastră. Regulamentul a și fost semnat de M. S. Regele și promulgat.

Dilele acestea ministerul de interne va da circulari și instrucțiuni autorităților în vederea aplicării noului regulament. Apoi regulamentul va fi publicat în „Monitorul Oficial” și străinii vor trebui să-și reguleze pozițiunea în 30 de zile, contrar, ei vor fi espulsați.

Fia-care străin, care sosese în țera cu pașaport străin, va trebui să aibă un bilet „de liberă petrecere în țera”, ce îi va fi eliberat de autoritățile administrative și va fi lipit la pașaport. Pe el va fi scris numele localității de unde vine, ce guvern i-a eliberat pașaportul, cu ce se ocupă în țera, dacă are soție și copii și numele lor, ér pe partea cealaltă i-se vor pune semnalmentale. Autoritățile sunt în drept să controleze ori-când biletul de liberă petrecere al străinului. După expirarea pașaportului, străinul trebuie să-și scotă altul și să ceară un alt bilet de petrecere. La frontieră se vor lua în seamă și documentele de călătorie, valabile în unele țeri.

Importanța acestui regulament pentru o mai bună supraveghere a străinilor cu tendințe anarchiste și socialiste, este de netăgăduit.

Acest regulament a putut lua ființă numai în urma stăruințelor d-lor miniștri de interne și externe.

Jubileul catolicilor ungrîi. Deja de ieri s'au început sărbările jubileului de 900 ani a catolicismului în Ungaria. Centrul sărbărilor este Strigoniul, dér ele se vor face și în alte orașe și centre catolice. Sărbările vor dura mai multe zile. În Strigona a fost inaugurată ieri statua Trinității. Primatul Vaszary a primit tot ieri pe membrii capitolului din Strigona comunicându-le un decret al papei, după care toți aceștia sunt numiți prelați și protonotari, titlu, ce-l vor avea pe viitor toți canonicii din Strigona. La serbarea din Strigona iau parte miniștrii Szell, Wlassics, Lukacs, Daranyi și Piosz. — În Budapesta serbarea se va face în zilele de 16 și 17 August. Mari sărbări vor fi de asemenea în Cașovia, Agria, Calocsa, Alba-regală, Alba-Iulia și în toate centrele catolice mai mari.

In cestiunea macedoneană. Românii macedoneni sunt hotărâți să ducă înainte lupta pentru rededeptarea națională, întreprinsă de regretatul Mihăileanu prin Țara „Peninsula Balcanică”. Mijlocul de luptă al fraților noștri este condeiul, căci numai pe calea publicității poți să duci o luptă demnă, culturală, înălțătoare de sentimente. În acest scop un comitet de Români Macedoneni a luat frumoasă însărcinare de a face să apară mai departe Țara „Peninsula Balcanică”. Țara a fost pusă sub direcțiunea d-lui profesor I. Arginteanu,

un tînăr plin de entuziasm și foarte devotat cauzei românismului din Macedonia. În numărul de Duminecă al „Peninsulei Balcanice” comitetul de redacție publică un înălțător articol de fond, care se termină ast-fel.

„Bucuroși și plini de curaj pășim pe terenul luptei, gata să înfruntăm ori-ce periclu, numai datorită de Români să ni-o facem. Nici pumnalele, nici glonțe adversarilor, nimic nu ne sperie în lupta, ce vom duce mai departe contra lor. Crușimea, barbaria și vîrsările de sânge ale dușmanilor ne dau o forță și mai mare, o convingere și mai tare de dreptatea și triumful cauzei noastre.”

Din Bucovina.

Sub titlul „Picură binecuvîntările pactului” fôia „Deșteptarea” din Cernăuți scrie în numărul său dela 12 August următoarele:

„In sfîrșit totuși începe guvernul a-și aduce aminte de pactul încheiat cu deputații români. E cea dintăiu încercare. Inspectorii școlari districtuali sunt numiți acuma. Și numirea lor s'a întemplat întocmai după cum stă scris în scripturile vestitului pact: Pentru comuna Cernăuți profesorul Iosif Wotta; pentru districtul Cernăuțului d-l George Jancovschi; pentru districtul Homorului d-l Isidor Dolinschi; pentru cel al Câmpulungului d-l Nico Tarasievici; pentru al Cotmanului d-l Ilarion Straticzuk; pentru al Rădăuțului d-l Zaharie Maieran; pentru al Siretului d-l Johann Chodakowski; pentru al Storojinețului d-l Ioan Popovici; pentru al Sucevei d-l Karl Kuczynski; ér pentru districtul Vijniței d-l Grigori Nikorovicz.

„Să aprindem lumina Țara mare și să căutăm, unde-i schimbarea spre mai bine. — N'o aflăm. Din contră vedem, că schimbarea e destul de mare, dér nu spre binele, ci spre rîul nostru. Inspectorii școlari au rămas tot cei de până acuma prin toate districtele române și amestecate. S'a făcut numai o unică schimbare — de tot mare și strigătoare la ceriu. Fostul inspector școlar din districtul amestecat al Siretului, Românuț Pădure este înălțurat, ér în locul Domniei Sale e numit inspector prea bine cunoscutul dușman a tot ce e românesc, d-l Johann Chodakowski, fost inspector în districtul Homorului. Pe de altă parte o persoană, pe care n'o cunoscem încă, tînărul învățător superior d-l Isidor Dolinschi, este numit inspector școlar pentru districtul Homorului. Se prea pôte, ca d-l Dolinschi să fie un bărbat minunat și iubitor de dreptate și chiar o nădăjduim acesta; de aceea nu Țicem nici un cuvînt la numirea sa de inspector. Lăsăm ca faptele d-sale să vorbescă. Înferăm însă cu totă mahnirea numirea d-lui Chodakowski de inspector pentru districtul Siretului. Acestă numire înseamnă o lovitură grozavă în nîmul românesc din al district.”

Evreii în România.

În diferite rînduri Țara „Sicle” a reproduș sub titlul de mai sus cunoscutele acușățiuni, că Evreii în România sunt în tot chipul persecutați și sistematic eliminați din comerț, din școle etc.

În urma acesta ministru plenipotențiar român la Paris, d-l Gr. Ghica, a adresat numitului Țara frances un răspuns, în care arată adevărata stare a lucrurilor. Fiind de mare interes actual, dăm loc aici părții esențiale a acestui răspuns.

1) A devenit imposibil Evreului să obțină dreptate. Dacă străinii în general sunt espuși la tot felul de vexațiuni, pentru Evreu, denegarea de dreptate este regula.

(Le Sicle, 28 Iulie 1900).

Este inexact, de o parte, că străinii în general sunt espuși, înaintea tribunalelor române, la vexațiuni și că de altă parte Evreii sunt sistematic obiectul unor denegări de dreptate.

Afirmațiunile atât de grave, ca să merite credemînt, ar trebui să fie sprijinite cu exemple. Corespondenții lui „Sicle” i-au procurat unul singur răcar? Impotriva acușățiunilor lor este notoriu, că România posedă o magistratură bine organizată, recrutată cu îngrîjire; mulți din membrii ei sunt juristi cunoscuți în Franța și fac parte din societatea de legislațiune comparată.

2) Străinii deși plătesc impozitele, mai trebuie să plătescă o taxă de 30 de lei de copil cîtă vreme pentru Români școla primară este gratuită.

În România budgetul școlilor primare este aproape întreg în sarcina statului. Acestă stabilit, este ôre de mirare, este ôre nedrept ca copiii acolora, cari nu sunt cetățeni români, să plătescă o taxă școlară de 30 de lei pe an în orașe și de 15 lei în sate?

De alt-fel număröse scutiri sunt acordate mai ales elevilor din clasele muncitore. Astfel în 1899 din 6.783 elevi streini înscrși la învățămîntul primar urban, 3047 au fost dispensați de taxă, dintre cari 923 'sraeliți; din 2110 elevi străini, înscrși la învățămîntul primar rural, 904, din cari 164 israeliți, au fost dispensați de taxă.

3) Evreii sunt sistematic eliminați din ôre ce afacere comercială s'au de altă natură, avînd un raport chiar depărtat cu guvernul.

Cu totul din potrivă, cea mai mare parte dintre furnisorii de material pentru lucrările publice sunt israeliți.

4) Evreii, fiind străini, nu pot rezida în comunele rurale: cît despre streini, ei obțin autorizațiunea, într'un mod s'au altul, Evreii însă nici odată. Ei au fost siliți prin urmare să se aglomereze în orașe unde sunt prea număröse ca să-și pôtă câștiga viața.

Este inexact a spune, că Israelii nu pot „rezida” în comunele rurale: ca și toți străinii, ei nu pot „să se stabilească în sate cu locuința fixă”.

Însă dacă ast-fel este textul pozitiv al legii comunale, care domină materia, dela 1868, i-s'au făcut în practică și în virtutea decisiunilor administrative excepțiuni număröse și caracteristice.

Ast-fel pot să se stabilească în comunele rurale toți aceia, cari au făcut servi-

ciul militar, toți aceia cari, născuți în țera au mijloce de existență; în fine, stabilirea în țerguri nu e nici odată interdișă streinilor, ori cari ar fi ei, deși, din punctul de vedere legal și administrativ, țergurile sunt considerate ca comune rurale.

Acest răspuns al ministrului României în Franța este o urmare a însărcinării, ce a primit-o dela ministerul român de esterne toți șefii legațiunilor române din străinătate să răspundă la inexactitățile, ce le publică unele Țare străine asupra pretinselor persecuțiuni ale Evreilor în România.

SCRILE ȚILEI.

2 (15) August.

Jubileul de 70 ani al monarhului. I. P. S. Sa arhiepiscopul și metropolitul Ioan Meșianu a adresat către oficiile parohiale din arhiepiscopia Transilvaniei o circulară prin care ordonă a se servi aniversarea a 70-a a Țilei născerii monarhului nostru (5/18 a. c.) cu înđoită evlavie și solemnitate; ér acolo unde din cauza schimbării calendaristice, care a mutat praznicul „Schimbării la față” pe altă Ți, nu s'ar întruni în număr mai mare la biserică, poporul fiind împrăștiat pe la lucru câmpului, acolo să se repețescă și a doua Ți, Duminecă, rugăciunile pentru Majestatea Sa.

Regele și Regina României vor pleca în străinătate la 16 August. M. S. Regele se va duce mai întâiu la Ragaz, unde va sta vre-o 20 de zile, de acolo va petrece câte-va zile în familia la castelul Weinburg. M. S. Regina se va duce direct la Neuwied la Augusta Sa Mamă. De aci Regele și Regina se vor duce în Bavaria, unde vor asista la căsătoria Prințului Albert al Belgiei, nepotul Regelui, cu fiica ducelui Carol Theodor al Bavariei.

Ministrul Nic. Filipescu la Sân-Nicolaul-mare. Foile unguresci aduc știri, că d-l Nic. Filipescu, ministrul român de agricultură și de domenii, a fost Țilele acestea la Sân-Nicolaul mare în Ungaria (com. Torontal) pentru a visita moșia contelui Nako cu vestitele ei stabilimente economice. Conte a întâmpinat la gară pe ministrul român, care sosi însoțit de d-l Locusteanu, directorul școlii superioare de veterinar, și Dr. G. Maior profesor al școlii de agricultură dela Ferăstrău. Ministrul vizită frumosul domeniu al contelui Nako, apoi stabilimentul Popper pentru îngrășarea vitelor și marele stabiliment pentru esportul de ouă. În urmă făcu o escursiune la pusta lui Nakó Pogany și a doua Ți se reintorse în țera.

I. D. Ionescu, vechiul și cunoscutul actor român, a încetat din viață luni în Sinaia. Ionescu s'a născut în Brașov, de aci a trecut încă în copilăria lui în România, unde prin talentul lui artistic și mai ales prin șansonetele și monolôgele sale, și-a făcut un frumos nume și a fost unul din cei mai populari actori români. Pe timpul războiului ruso-româno-turcesc trupa lui din Bucuresci atrăgea mult public român și străin la „Dacia” și Ionescu realiza pe atunci câștiguri mari, cari însă așa cum intrau, se și duceau. În anii pe când încă se mai pută străcura pe la noi câte-o trupă teatrală română, I. D. Ionescu a fost în mai multe rînduri cu trupa sa la Brașov. Cine nu-și aduce aminte de marile succese, ce le-a raportat pe scena de aci în „Coona Chirița” s. a? Sunt mulți ani de atunci și cu întristare va auzi fiacare din aceia, cari au avut plăcerea să ridă și să se înveselescă la jocul acestui foarte talentat artist, că el a murit în Sinaia aproape de toți uitat și s'rac.

Aparițiuni triste. Cu părere de rău am aflat ieri îndată după încheierea fôiei, că Dr. Ioan David din Sibiu, care se bucura de stima și simpatia tuturor, cari îl cunoscneau, și-a curmat însuși viața cu un revolver ieri la ôrele 3 dimineața. Până la miezul nopții el petrecuse încă voios într-o societate de amici și cunoscuți. Era un bîr-

aceea însă se recunoscără și se sărutară cordial. Curtanov însă era vîdit încurcat. Deși nu se putea îndoi, că cel dinaintea sa era în adevăr Grigori Petrovici Posdnev, totuși îl găsi așa de mult schimbat, încât acesta schimbare la prima privire părea nenaturală.

Înainte cu patru ani amîndoi părăsiseră universitatea ca candidați. Posdnev fusese un tînăr fercheș, roșu la față, ceva cam flegmatic, când și când puțin neocioplit și nepoliticos, căruia nu-i plăceau lungile dispute.

„Monotonul”, — așa îi Țiceau amicii și cunoscuții săi. Dér cauza, că era așa, părea a fi numai trîndăvia malo-rusă și mai departe nimic. Deși studiase filologia (Dumnezeu știe din ce cauză), el totuși se hotărî la moment se uite filologia pentru totdeuna, să mîrgă la moșia sa și să se ocupe cu agricultura. Curtanov însă cultivă mai departe știința și se întorcea acum din străinătate, unde fusese delegat în scopuri științifice. El avea intențiune a-și câștiga un grad de doct, apoi a dobîndi o catedră.

Cei patru ani schimbaseră așa de puțin pe Curtanov, încât Posdnev părea chiar surprins de acesta. Când își vîdî colegul, i-se părî, că l'a vîdî mai în urmă abia ieri.

Grigori Petrovici însuși se schimbase, însă în mod bătător la ochi. N'ar fi cređut nimeni nici-odată, că din tînărul subțirel, care totdeuna se îmbrăca cu mare îngrîjire, va deveni un bărbat așa de gros, care să aibă deja burtă măricică și obraji umflați de grași. În îmbrăcămîntea și în tot esteriorul său era foarte neglijat. Vesta alunecase în sus și jur împrejurul ei îi eșea cămașă.

La masă sedeau încă trei persoane: un domn mai bătrîn, care avea o toaletă tot așa de derangeată, ca și Posdnev, dér purta un gheroc lung de postav. Avea o față roșie, miel barbete cărunte și mustăți galbene și un nas scandalos de mare. „Unchiul meu!” Țise stăpînul casei la prezențarea lui.

Din contră vecina lui, o damă mai în etate, avea un nas ridiculos de mic și totă fața ei era așa de plină de crețe și

galbenă, ca fața unei babe de o sută de ani. Pe buzele ei fine tot-deuna observai un suris prost. Ea purta o blusă învechită, mînjită și Țiformă! Posdnev Țise despre ea la prezentare numai: „ruda mea.”

Toți trei — Posdnev, unchiul și „ruda” — făceau impresiunea unor ômeni desfrînați și decăzuți, cari nu dau nimic pe esteriorul și pe decanța lor. Ei se și grupaseră tocmai în jurul celui colț al mesei, unde sta micul ulcior cu rachiu.

La capătul celălalt al mesei ședea o tînără femeie într'o haină simplă, cafenieă. Era înaltă, svelță și avea o față frumuseică, ovală, neobișnuit de palidă. Ea se ținea drept, ceva cam silit și prin totă purtarea ei părea, că în fă-care moment protesteză în contra grupului și contra a tot, ce se petrecea la masă.

„Soția mea, Dorga Pavlovna!” Țise Posdnev, când Curtanov îi făcu un compliment. Ea se uită la Curtanov serios cu ochii cruntați și cu buzele strînse și răspunse la complimentul său, plecînd puțin capul.

(Va urma.)

bat tinér, serios și de bună reputație, și altfel într'o bună situație materială. Cu atât mai mare este dér enigma, cum de a putut face un asemenea pas. Ne lăsând nici o sorisore în urma sa, cazul acesta de sinucidere este cu atât mai misterios. E trist, că această bôlă a timpului a început a-și căuta victime și printre Românii de dincoace. Nu de mult și tinérul student de bună speranță Moga a fost una din aceste victime.

Școlă cehică în Viena. Cu concesiunea autorității se va deschide în 17 Septembrie a. c. prima clasă a unei școle populare cehice în suburbiul „Margarethen“ din Viena. Ea va fi organizată după modelul școlii Komensky, ca institut privat.

Impératul Germaniei — pădit. Din *Frankfurt* se telegrafază, că după foile din Wiesbaden, s'au luat măsuri foarte estinse pentru pădirea împératului Wilhelm. Ministrul german de interne a depeșat Vinerea trecută tuturor prefecturilor, ca toți Italianii — cam vr'o 800 — cari lucrăză la construirea unei linii ferate, să fiă de-aprôpe supraveghiați. În Maiența împératul a fost pădit c'o estra-ordinară rigóre. La 600 metri depărtare de terenul manevrelor, s'au tras cordóne. În jurul împératului stă în continuu o gardă din sub-oficieri.

Dreyfus — la „frații“ săi din Ungaria. O forțe plăcută surprindere aduce „Egyetertes“ cetitorilor săi. Spune, că faimosul ex-căpitan Alfred Dreyfus va merge în Septembrie la baia Menyha din comitatul Aradului, căci — dice „E-s“ — în Ungaria Dreyfus a fost obiectul simpatiilor generale.

Pierderile Englesilor. Ultima statistică asupra pierderilor Angliei în războiul cu Buri, dă următorul rezultat: Până la 4 August au căzut în luptă 272 ofițeri și 2534 soldați; au murit în urma rănilor primite 74 ofițeri și 663 soldați; au căzut captivi 59 ofițeri și 2740 soldați; au murit în prinsore 1 ofițer și 85 soldați; au murit în urma bôlelor 145 ofițeri și 4937 soldați; au murit în urma diferitelor accidente 1 ofițer și 47 soldați; în urma bôlelor s'au reintors acasă 1105 ofițeri și 25,049 soldați. Pierderea totală e de 37,779 ómenți. Afară de aceștia mai zăc bolnavi prin spitalele sud-africane 6—7000 ómenți.

Nenorocire. Ni-se comunică din Zérenescl, că în nóptea din 13 spre 14 August n. c. a luat foc un grajd și nisce magazine cu mucava dela frabrica de hârtia din Zérenescl. Flacărilor a căzut victimă tinérul G. George Irimie din Brașov, care a ars până la scrum. El era sprijinul nenorocitei sale mame, vèduvă cu 7 minorenți.

Un conducător de tipografie, cu praxă și pregătiri bune, doresce a se angaja la vre-una din tipografiile din Transilvania, s'eu România. A se adresa la administrația țiarului nostru.

Din fostul comitat al Dăbăcei.

— 12 August n. 1900.

Onor. Redacțiune! Ađi, Duminecă, în 12 August n. c. s'a cetit în s-ta biserică din comuna noastră din partea preotului concursul de stipendii din fondul școlii centrale al fostului comitat al Dăbăcei, dat de Consistorul dela Gherla sub Nr. 425. Cred, că același lucru se va fi petrecut și în celelalte 42 comune ale fostului comitat al Dăbăcei, ce sunt înșirate în următórea:

Escriere de concurs.

Din fondul central cultural al comunităților gr. cat. mai jos însemnate din fostul comitat Doboca, se eserie concurs: 1) la opt stipendii de câte 160 cor., 2) la un-spre-zece stipendii de câte 120 cor., 3) la zece stipendii de câte 100 cor., 4) la nouă stipendii de câte 40 cor. Cu totul 38 stipendii în sumă totală de 1980 cor.

La aceste stipendii pot concurge tineri români gr. cat., diligenți și cu purtare bună și anume: la stipendiile de sub 1, 2, 3, tineri, cari frecuentăză școlia elementară, gimnasiu, preparandia ori alte institute de învățământ publice esistente în patriă, ér la stipendiile de sub 4) învățacei de măiestri, cari sunt născuți din cutare-va dintre

următóarele comune: 1) Agriș (Felegregy), 2) Ciachi-Gorbou, 3) Varu, 4) Poptelec, 5) Tihău, 6) Vajdahaza, 7) Bidin, 8) Bonț, 9) Bozies, 10) Buza, 11) Cesariu, 12) Copru, 13) Cutoa, 14) Diviciorii-miel, 15) Drag, 16) Feldiôrg, 17) Gheolt, 18) Gherla, 19) Giulateal, 20) Hășdate, 21) Imbuș, 22) Lac, 23) Mahal, 24) Morocaza, 25) Năsal, 26) Nicula, 27) Oșorhel, 28) Puiu, 29) Sămbou, 30) Săn-Mărtin, 31) Sănte Jude, 32) Sănt-Ioana, 33) Săunicóra, 34) Sava, 35) Săcă-laia, 36) Sucutard, 37) Szász-Zombor, 38) Vereshaz, 39) Vitia, 40) Viz-Szilvas, 41) Ţaga și 42) Ţentea.

Când am vèđut acest circular, m'am convins, că Consistorul dela Gherla nu dórme nici el, nici viséză, oi lucră câte-odată și în interesul binelui public.

Ca Onor. cetitori în genere, și comunele fundatóre în special se scie, cum stăm cu acest fond, care-i scopul, cum s'a înființat, cum se manipuleză etc., ar trebui, ca Ńei mai pricepuți, mai bine orientați, mai bėtrâni să vorbescă, ca astfel și noi „misera plebs contribuens“ să scim cum stăm. Până atunci însă voi cu modestul meu condei, să spun ceea ce am putut afla mai dela unii, mai dela alții, dér cu deosebire din bėtrâni cu privire la istoricul fondului amintit.

Pe timpul, când în fruntea fostului comitat al Dăbăcei se afla Ioan Bohățel, ér episcop în Gherla fostul Metropolit Ioan Vancea, locuitorii acestui fost comitat și-au recăpătat banii împrumutului de stat. Cele 42 comune, cari se amintesc în circular, au lăsat, la îndemnul conducătorilor, o parte din acei bani ca fond pentru ridicarea unor școle (gimnasiu și școle elementare) în capitala dieceii noastre, adecă în Gherla. Suma de fundare, după spusa bėtrânilor, a fost vre-o 40,000 flor.

Acéstă sumă s'a manipulat mai întâi prin un comitet compus din aleșii comunităților fundatóre, între cari erau Aug. Muntean adv. în Deș, Petru Anca, Racóți etc., însă deși se fructifică cu 10%, totuși nu mult spor s'a făcut. Nu voi cerceța după cauză, dér se spune, că fondul a stat tot unde a fost.

Vèđând acéstă frunțăși comunelor fundatóre, au început a murmura și în urmă au decis a lua fondul dela administratorii de până acum și a-l pune în mâna capitulului dela Gherla. Acesta la rândul său a însărcinat pe fostul preposit Stefan Bilțiu cu manipularea. Bilțiu, se dice, că ajutat de adv. diecesan Gr. Stețiu și preotul din Hășdate T. Szabo, l'a manipulat cu un așa rezultat, că abia a crescut acel fond la 60,000 fl., când apoi a intrat între membrii capitulului actualul preposit, Venerabilul Ioan Papiu. Se dice, că decă până la acel timp fondul ar fi fost manipulat conscientios, ar fi trebuit să creșcă cel puțin la vre-o 120,000 fl. (Despre fondul acesta se spune, că a đis fostul pașă Banffy: „akár mit legyen aval az alappal, csak iskola ne legyen.“ — Pe românește: „intémple-se ori-ce cu fondul acela, numai școlă să nu fiă.)

Va înțelege ori cine, că cea mai mare vină a purtat'o Ven. Consistor, ca supraveghiațor al fondului, prin aceea, că nici în trecut, nici de present nu a dat și nu dă raționin public despre fondurile, ce le manipuleză prin ómenii săi, de unde a urmat și urméză în mod firesc neîncrederea și suspiciunile credincioșilor.

La întrebarea, cum stă fondul școlii centrale, e forțe greu de răspuns. Pe cât sciu eu fondul are ađi a) o casă cu 7 ódai, oare se folosese ca local pentru preparandia; b) o grădină mare cu vre-o două case mai slabe tot în Gherla, pe care a folosit'o și o folosese avocatul diecesan, pe ce basă nu scim; c) capital fundacional, care se fructifică cu 8% nu se scie cât e; din interesele acestuia am ađit, că se dau stipendii arătate în concurs.

Alte amănunte nu ating, notez însă, că decă în timpul din urmă s'a observat o anumită îmbunătățire în administrarea acestui fond, acéstă este a-se atribui Mgf. D-n preposit Ioan Papiu, care pe lângă mai multă energiă și decă ar fi ajutat și de ceilalți membri ai Consistoriului, ar puté regula multe cestiuni vitale ale acestei vaste diecese. **Dăbăceanul interesat.**

Războiul în China.

China oferă pacea.

În timpul din urmă China a făcut multe încercări de-a împiedeca înaintarea trupelor aliate spre Peking. Mai întâi a propus ambasadorilor eșirea din Peking și transportarea la Tien-Cin sub pază chineză, în schimb însă puterile să dea ordin trupelor lor a nu mai înainta. Propunerea acéstă a fost respinsă, afară de Rusia, care a dat voiă ambasadorului său să plece din Peking când va crede mai bine.

China face acum încercări nouă de-a îmblandi puterile și de-a reține marșul trupelor lor spre capitală: ea oferă pacea, și încă, se dice, cu totă seriozitatea. China a adresat, prin ambasadorii săi, o notă circulară către guvernele tuturor puterilor, în care se dice, că guvernul chinez recunșce, că conflictul între puteri și China a condus la ostilități, cari au sdruncinat bunele raporturi între China și puteri. Pentru a-se pune capăt acestei stări, guvernul a împuternicit pe *Li-Hung Ciang* să negocieze cu puterile asupra armistițiului, în care timp să se discute din tóte punctele de vedere cestiunea chineză.

De-odată cu nota acéstă s'a dat un edict împératec, care numesce pe *Li-Hung Ciang* de intermediator cu putere deplină. Nota și edictul pórta data de 7 August.

Din *Washington* se telegrafază: Răspunsul guvernului american la edictul chinezesc, care autoriséză pe *Li-Hung Ciang* să negocieze pacea, dice, că negocierile sunt imposibile pe câtă vreme guvernul chinez nu va fi dat garanții serioșe, că personalul legațiunilor va fi respectat și că mersul trupelor străine nu va întâmpina nici un obstacol.

Sórtea ambasadorilor.

Ambasadorul chinez din Londra a declarat, că înaintarea trupelor aliate spre Peking pune în pericol viața Europeanilor din capitala Chinei.

Bombardarea legațiunilor a început din nou. În urma înaintării aliaților sunt temeri, că în provinciile sudice vor isbucni turburări.

„Standard“ din Londra are șcirea, că legațiunile erau salvate la 30 Iulie n.

O depeșă din Tien-Cin anunță, că nisce curieri, cari au plecat din Peking la 1 August, spun, că împératésa a dat legațiunilor hrană pentru câte-va zile.

Li-Ping-Heng a bombardat legațiunile timp de două zile cu două baterii.

La *Washington* a făcut rea impresiă șvonul, că Rusia a dat voiă ambasadorului său *Giers* de-a pleca la Tien-Cin însoțit de o escortă chinezescă.

Măceluri.

Din Londra se telegrafază, că edicte imperiale secrete chinezese ađtă poporul la măceluri. Spintecarea în public a înalților funcționari europofili continuă. La *Tatung* Chinezii au măcelărit pe creștin și le-au ars casele.

O telegramă din Berlin spune, că Germania confirmă șcirea, că 6 misionari franceși din provincia *Pecili* au fost măcelăriți, după-ce înainte fură măcelăriți alți 4 misionari împreună cu 3000 de indigeni creștini.

S'au descoperit documente, ce dovedesc, că pe când guvernul din Peking ordonă în mod public să se apere ambasadele, pe atunci în secret ordonă estermizarea Europeanilor.

Catastrofa de lângă Roma.

Am șemnalat er, că pe linia ferată Roma-Florența s'a întâmplat luni o mare catastrofă, provenind din ciocnirea a două trenuri. Etă, după șcirile telegrafice din urmă, câte-va amănunte asupra acestei catastrofe, căreia iau căzut jertfă multe vieți ómenesci.

Pentru trenul, care plecase din Roma la Florența, s'au fost luat bilete un număr mare de pasageri, așa încât au trebuit să plece, la interval de 10 minute, două trenuri. Primul tren, care a plecat la óra 11 și 26 m. nóptea, a trebuit să se opréscă 5 m. *Castelgubileo* pentru a repara o frână, care era stricată. În acel moment, fără de a-se băga de șemă, a sosit trenul de An-

cona și se isbi c'un huruit grozav în trenul, care sta pe loc. Șese vagóne, pline cu pasageri, au fost sfărimate.

În primul moment al spăimei, toți se gândeau la vr'un atentat. Intre pasagerii trenului era adecă marele duce rusesc *Petru* cu soția sa *Milița*, sora reginei Italiei. Mulți credeau, că în contra lor s'a sèvrșit „atentatul“. Părechii princiare însă nu i-s'a întâmplat nimic.

Intr'aceea se apropiă al treilea tren, și fiind-că aparatele de darea avisului erau stricate, era pe aci să se isbescă și acesta în trenurile, ce se ciocniseră deja. Marele duce trimise îndată la Roma pe un adjutant al său, care făcú să fiă deșteptat Regele *Victor Emanuel* din somn, împărțându-i-se vestea nenorocirei. Regele și Regina s'au dus îndată la gara din Roma, dér fiind-că n'au putut lua în grabă un tren, s'au continuat drumul cu trăsura la locul nenorocirei, unde au ajuns la 3 și 30 m. dimineța. Marele duce *Petru* le eși înainte spre întâmpinare. Regina și-a îmbrățișat sora, apoi au grăbit cu toții să dea ajutóre răniților, cari tocmai atunci erau înșirați lângă șine.

Printre răniți se afla generalul *Buffin*, șeful misiunilor belgiene, el avea un picior frânt. Regele i-a strins mâna și la mângăiat. Cu ajutorul a trei împiegați dela tren, Regele a dat ajutor și deputatului *Massimini*, care timp de trei óre zăcuse între ruinele vagónelor. *Victor Emanuel* a ajutat să fiă scos dintre ruine și un soldat veteran.

Până la améđi au fost scoși din ruine 15 morți și 40 răniți. Starea a 15 răniți era forțe periculóșă. Mai mulți senatori și deputați au fost îngropați sub ruinele vagónelor.

Din prima anchetare rezultă, că accidentul este datorit faptului, că expresul pentru Florența a plecat din Roma c'o întârziere de 14 minute. El a trebuit să se opréscă la 12 chm. de Roma pentru a repara o frână, care denega serviciul. Atunci sosi trenul din Ancona, care trecú c'o mare iuțelă curba liniei, neputénd observa trenul, ce-i stătea înainte.

ULTIME ȘCRI.

Londra, 14 August. Din *Hongkong* i-se comunică lui „Daily Mail“ cu data de 12 Aug., că 8000 de soldați chineși au plecat spre Peking. Amiralul *Ciung-Svi-Teng* a dat ordin ca 10,000 soldați să plece la Peking.

„Standard“ anunță din Shanghai, că vice-regele din *Secivan* a primit ordin din Peking să siléscă pe străini a părăsi imediat provincia.

Londra, 14 August. Ambasadorul engles *Macdonald* a telegrafat consulului engles *Scott* următóarele: Starea noastră este desperată. În zece zile ni-se isprăvesc provisiunile. Chinezii ne propun să mergem la Tien-Cin, dér noi am refusat.

Berlin, 14 August. Impératul *Wilhelm* a adresat o nouă vorbire către ofițerii, cari au plecat în China. Impératul a đis între altele: Să nu vè liniștiți până când inimicul căzut în genunchi înaintea vóstră vè va cerși mila.

Pretoria, 14 August. Guvernul transvaalian și-a transpus residența în *Barberton*, unde *Krúger* s'a dus deja.

DIVERSE.

Papa și Regele. Un renumit publicist catolic, care călăuzia pe fostul rege *Umberto* la espozitia „Mostra sacra“, dela *Turin*, scrie următóarele într'o fôia italiană: *Umberto* oprindu-se tocmai în fața unui tablou simbolic întrebă:

— „Ce reprezintă acest tablou?“

— „Acesta, Majestate, îi răspunde țiaristul, este o expresiune nesucésă a dorinței poporului italian, adecă apropierea Majestății Vóstre de Papa.“

— „Ah, bravo! e ușor de đis, dér greu de făcut. Papa, decă voesce ceva, chiamă la sine pe *Rampolla* și-i dice: „Asta și asta o doresc, așa să fiă!“ Și acéstă se întâmplă, nimic alta. Dér decă voese eu să se facă vre-un lucru important, spune-mi cine-mi stă intr'ajutor? Nimeni!“

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Mărio.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Din „Cura de apă“ ed. IV, apărută de curând, se pot procura exemplare și dela Tip. „A. Mureșianu“ cu 3 cor. plus 20 bani porto. Legată în soartă și cu esterior plăcut 4 cor. plus 30 b. porto. Cura lui Kneipp e cunoscută în toată lumea și scrierile sale cu prețioasele povești igienice ar trebui să se afle în toată familia, precum și în bibliotecile populare, căci țăranii pot profita mai mult de ele. Oplul cuprinde peste 600 pag. și are o scală alfabetică a tuturor bôlelor și poveștelor de cari se tractează în op. în număr cam de 2200.

Cărți cu prețuri reduse.

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vând cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vândut până acum.

1) *Lasca Viorescu, O iconă a Moldovei din 1851* de Wilhelm de Kotzebue. E cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valoare în literatura noastră, Conține 268 pag. cu tipar curat și hârtie de lux. Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vândut până acum, este ađi numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) *Poesii* de Veronica Micle, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) *Poesii complete* de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poeziile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

4) *Instrucțiunea gimnasticeii* în șoalele de băieți și de fete. Cu 57 figuri în text, de D. Ionescu, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școala normală de institutori din Bucuresci. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.) De lipsă e mai cu seamă pentru învățătorii.

5) *Originea monedelor* (a banilor) de M. C. Sufu, o interesantă conferență ținută la Ateneul Român din Bucuresci. In loc de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) *Poesii* de F. M. Stoenscu. Este o carte mare de 252 pag. cu esterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoase nu au lipsă de laudă, căci se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) *Vrei să te iubescă bărbatul?* Broșura cu acest titlu conține povești practice serioase și foarte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cărțica de rugăciuni și de cântări pentru mângăerea sufletescă. Ed. IV corectată. Gherla. Prețul unui es. în păreți tari colorați . . . 35 cr. (+ 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. Edițiunea IV. Gherla. Conține peste 334 pag. Legată costă 50 cr. (+ 5 cr. porto.)

Micul mărgăritar sufletesc, cărțica de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Legată costă 22 cr. (+ 3 cr. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onorea Preacuratei Feciore Maria, pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 20 cr. (+ 3 cr. porto.)

Predici pe toate Duminecile și sârbătorile de peste an, Vul. I. de Em. Ebertescu, cunoscut atât de bine în cercurile românesce din numărösele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul (4 lei) . . . 1 fl. 50 cr.

De același autor a apărut Vol. II. cu „*Predici ocazionale și funebrele*“, care se estinde pe 220 pag. și conține predicii multe pentru cununii, și diferite ocașuni (la sântirea de biserică, la instalări de parochii, la prezentarea pentru prima-ora a preotului în parochii etc. et.) Peș. 1 fl. 70 cr.

Cuvântări bisericesci pe sârbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitular Ioan Popiu. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sârbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul (în loc de 2 fl.) prin postă . . . 1 fl. 60 cr.

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite casuri de morțe, întoc-

mite de Ioan Popiu. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christ. Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pentru Dumineci de Iustin Popiu, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. Format mare de 500 pag. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Carte de Rugăciuni, cereri și laude spre folosul și mângăierea sufletelor creștinesce. Conține 201 pag.

Prețul: legat simplu 80 b.
„ leg. în pânză 1 cor. 60 b.
„ „ în piele și aurit 3 cor. 20 b.
„ „ în catifea cu copcii și cu cruce 7 cor. — b.

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 August 1900.

Renta ung. de aur 4%	114.95
Renta de corone ung. 4%	90.45
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.40
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.50
Bonuri rurale ungare 4%	90.85
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	158.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	97.70
Renta de hârtie austr.	97.25
Renta de aur austr.	116.15
Losuri din 1860.	133.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.05
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	682.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	662.50
Napoleonori	19.35
Mărci imperiale	118.40
London vista.	242.60
Paris vista	96.40
Rente de corone austr. 4%	97.40
Note italiene	90.30

Cursul pieței Brașov.

Din 15 August 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.08	Vând.	19.12
Argint român. Cump.	18.80	Vând.	18.90
Napoleonori. Cump.	19.28	Vând.	19.33
Galbeni Cump.	11.40	Vând.	11.50
Ruble Rusesce Cump.	127.—	Vând.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vând.	—
Lire turcesce Cump.	10.72	Vând.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vând.	101.—

APE MINERALE

Amplutură prospătă
cu prețuri de tot ieftine,
se capătă
în toate farmaciile din Brașov.

1047.2—6.

**500 fl. plătesc celui ce va mai
căpeta vre-odată du-
rere de dinți, ori îi vamirosi gura,**
după ce va folosi

apa de dinți

a lui **Bartilla**, o sticlă 70 bani.
— (Pentru pa hetare 20 filler deosebit) —
Erezii A. Bartilla (E. Winkler)
VIENA, 19/1., Sommergasse 1.

Să se oară pret tindenea apiat **apa de dinți** a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La lovrile, unde nu se pôte căpeta, trimt 7 sticle cu 5 cor. 20 fil. franco; 16 sticle cu 9 cor. franco.
Se capătă în **BRAȘOV** la farmacia D-ului **Victor Roth.** 15—* 595.

„Gazeta Transilvaniei“
cu numărul à 10 fil. se vinde
la librăria Nic. I. Ciureu și
la Eremias Nepoții.

Nr. 6960—1900

PUBLICAȚIUNE.

După §§ 16 și 18 art. de lege XLIV din anul 1883, se aduce la cunoscință publică. că on. Direcție de finanțe reg. ung. din loc a trimis consemnările aruncului general, măsurat după darea de casă și pământ pentru anul 1900.

Aceste cataloge sunt onse la dispoziția fiă-cărui contribuabil în decurs de 8 zile, adecă dela 21 August până inclusive 28 August 1900 dela 8 ore până la 12 ore a. m. la oficiul de dare orășenesc.

Contra sumelor de contribuție stabilite în aceste consemnări, pot contribuabilii recura și anume:

1) Acei contribuabili, cari au fost deja taxați cu darea acesta și în anul trecut, în decurs de 15 zile adecă până inclusive 12 Sept. 1900.

2) Acei contribuabili, cari pentru prima ora sunt taxați cu darea acesta, din consemnările indicate în decurs de 15 zile dela ziua care li-sau inscriș în foia de dare sumele ce au a plăti.

Recursul este a se adresa cătră Magistratul orășenesc.

Recursurile date după espirarea acestor termine se vor respinge ca întârđiate.

Brașov, în 15 August 1900.

1053.1—2. Oficiul orășenesc de dare

Mijloc de casă folositor!
Marca legal înregistrată.

La nieri o Familie să nu lipsescă.

Vindecă și curăd

FLUIDUL ELSA a lui FELLER care are un efect miraculos și probat de autoritatea sanitară, folosese la cele mai multe morbur, întrebunțat atât estern. cât și intern, așa:

La friguri, junghiuri, podagra, reuma, tuse, trônă, durere de stomach, disenterie, dureri de pept, cap, dinți, grătă, durere de ochi etc. etc. Prețul 12 sticle împreună cu instrucția 5 cor. Trimitte franco cu rambursă seu după primirea prețului singur producătorul

EUGEN V. FELLER farmacist la „Heiligen Dreifaltigkeit“ în Stubica Nr. 135. (Comitatul Agram)

Fie-cărui sunt de recomandat
Pilulele-Rabarber ale lui **Feller** cu marca „ELSA“ Au efect sigur și fără dureri de mistuire, cărcei, constipația, imbricici, anemie, gălbinare etc.

1 Sul (6 cutii împreună cu inscripț. franco 4 cor. Depou principal în Budapesta la farmaciile: Török József, Király-u. 12., Zoltán Béla. N.-Korona-u. 23.

Mari efecte vindecătoare!

Ciasornice de părete cu musică
este ultima novitate în fabricația ciasornicilor.

Aceste ciasornice în miniatură franțuzesci, are lungime de 69 cm. — Castenul este acurat ca deseumul, din lemn de nuc natural, lucuit, cu sculpturi aurite, și la fiă-care oră cântă cele mai frumoșe marșuri și piese de dans.

Prețul cu ambalajii și espedat franco numai 9 fl.
Tot acelaș ciasornic fără musică, dar care bate jumătățile și orele întregi, pachetat în lădița și trimis franco numai 6 fl. 80 cr.

— Se garantéză mersul acurat pe minută. —
De óra-ce sunt ajustate foarte elegant, se pôte considera ca o mobilă frumoșă.
— Se trimite numai cu rambursă. —

Decă nu convine, se pôte returna și se restituie bani, de aceea nu e nieri un risico.
— Catalog ilustrat despre lanțuri, inele, ciasornice etc. gratis și franco. —

JOSEF SPIERING,
VIENA, I. Bez. Postgasse nr. 2. 7—10.

Academia comercială din Graz.

Institut public, ce stă sub inspecțiunea directă a înaltului ministeriu de Instrucțiune, subvenționat de stat, într'un rang cu celelalte școli medii superioare, a cărui absolvenți au dreptul a servi în armată ca voluntari pe un an.

In 17 Septemvre se începe al 38-lea an școlastic.

Vor fi primiți absolvenți ai școlei medie inferioare și civile, cari se înscriu în anul 1900 pe cursul prim, vor absolve academia în 3 ani. Cei cu calificăție mai inferioară vor avé se frecventeze o clasă pregătitoare.

De-órece la toate academiile comerciale din când în când cursurile se prelungese pe câte 4 ani, clasa de pregătire din anul școl. 1900—1901 este astfel întocmită, încât coresponde primei clase, ce se va înființa, așa că elevul din această clasă pregătitoare pôte trece în clasa a doua a unei academiil comerciale cu 4 cursuri.

La acest institut mai este în legătură și un curs de un an (ce se începe dela 1 Octomvre) pentru abiturienții școlelor medie sup., cari voesc să se aplice pentru întreprinderi comerciale, industriale, seu pentru academiil (jură). Se țin și cursuri de un jumătate de an pentru Domni și Dame separat.

Prospecte și alte informațiuni pentru primirea la academie, se pot capéta dela „**Direktionskanzlei**“ în GRAZ. Kaiserfeldgasse Nr. 25.

J. BERGER, director.

1023.4—8.

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)
sunt a se adresa subscrisei
administratiunii. In cazul pu-

blicării unui anunțiu mai mult de odată se face scădement, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.
Administr. „Gazetei Trans.“